

PABLO NERUDA

(Nobelist)

**Njëzet
poezi
dashurie
dhe një
këngë e
dëshpëruar**

Poezi

KUVENDI

PABLO NERUDA

Nobelist i vitit 1971

**Njëzet poezi dashurie
dhe një këngë e dëshpëruar**

Poezi

Përkthyesë: Margarita Gjeta

Shoqëria Botuese "Kuvendi"
Lezhë, 1998

Redaktore: Elinda Marku

BIBLIOTEKA NDËRKOML. E	
"HIVZI SULEJMANI"	
Sektori	<i>për të mirat</i>
Dega	
Nr Inv	<i>1173</i>
PRISHTINE	

7638-10

Të drejtën e ribotimit e
ka Shoqëria Botuese "Kuvendi"

Tirazhi: 500 kopje

Dy fjalë për Nerudën

Neftali Rikardo Rejes (Pablo Neruda) u lind në Parral të Kilit me 12 korrik 1904. Neruda u rrit nga njerka. Nëna i vdiq vetëm një muaj pasi e lindi. Qëlloi të ishte një njerke e mirë, të cilën Neruda e thirri gjithë jetën “nënë”. I ati, një konduktor trenash ishte gjithëherë në lëvizje duke qenë “mik” i familjes, pasi gati-gati një herë në muaj vinte në shtëpi. Neruda pati një fëmijëri të ngathët, saqë në adoleshencë nuk ranë në sy prirjet që do të shfaqeshin më vonë. Studioj në Universitetin e Santiagos, ku u dallua në filozofi, letërsi dhe frengjisht. Libri që kemi në dorë u botu në vitin 1924, kur Neruda ishte vetëm 20 vjeç.

Krijimtaria sasiore dhe universale e Nerudës bëri që kritika ta quaj “Homeri i shekullit XX”. Pas shpërthimeve letrare u muar me diplomaci dhe politikë. Për herë të parë shkoj në Spanjë më 1934 si konsull në Barcelonë. Ai mundi të kthehej në vendin e tij vetëm në fundin e jetës. Në vitin 1971 iu dha çmimi Nobel. Neruda u shfaq i jashtëzakonshëm që në moshën 20 vjeçare. Poezia e tij metaforike, vetëtitëse për nga ngarkesa, emblematisht për nga jetëgjatësia rinovoi traditën e trashëguar nga Ruben Dario. Denduria metaforike, sensualiteti, muzikaliteti dhe errësira emocionale deri në

imtësi, klithmat patetike dehëse, gufimi i beftë, dhembshuria dhe dëshira e trishtë krijuan imazhe nga më të gjallat e këtij shekulli të trazuar. Është, pothuajse i vetmi poet i shekullit tonë të thatë, që ka levruar ëmbëlsi e energji simbolike raportin mes trupit e kozmosit. Libri që po u paraqesim është pjesa më e "vogël" e krijimtarisë së tij.

Pjetër Jaku - botues

I

Trup gruaje, të bardhat kofshë, kodra të bardha,
i ngjan botës në aktin tënd të harrimit.

Trupi im prej një fshatari të ashpër
bën që të rrjedhë fëmija nga zemra e tokës.

Isha vetëm si një tunel. Zogjtë prej meje iknin
dhe nata vërshonte brenda meje me dyndjen e saj
të sigurtë.

Që të mbijetojë tek unë, si një armë të farkëtova,
si një shigjetë për harkun tim, si një gurë në hobe.

Po vjen ora e hakmarrjes, e unë të dua.
Trup lëkure, lëmyshku, qumështi lakmues e
të amullt.

Ah kupat e gjoksit! Ah sy mungestare!
Ah trëndafilat e fundbarkut! Ah zëri yt i trishtë,
i ngadaltë!

Trup i gruas time, do të qëndroj në hirin tënd.
Etja ime, ankthi im pa fund, ecja ime e ndërdyne!
Rrekej të errët ku etja rrin,
e mundimi mbetet me dhimbje pambarim.

II

Me flakën e saj vdektare drita të mbështjellë.
E përhumbur, e zbehtë, shtrirë kujdesshëm ashtu
kundër lakoreve antike të muzgut
që rreth teje sillet.

E heshtur, mikja ime,
vetëm në vetminë e kësaj ore vdekjeje
mbushur me gjuhë flakësh,
trashëgimtare e denjë e ditës së rrënuar!

Nga dielli bie një luzmë lulesh mbi fustanin tënd
të errët.

Rrënjët e mëdha të natës
çelin befasishëm prej shpirtit tënd,

e lulëzojnë në sipërfaqe gjërat në ty të fshehura,
e kështu, një popull i zbehtë e i kaltër
nga ty i sapo lindur ushqehet.

Oh madhështore e pjellore, e manjetike skllave
e rrethit në të zi e në ar ngjan:
krenare, kërkon e gjen një krijesë kaq të gjallë,
që lulet e saj të vdesin në trishtimin e plotë.

III

Ah hapësirë pishash, zhurmë valësh që thyhen,
lojë e lehtë dritash, këmbane vetmitare,
mugëtirë që bie në sytë e tu, kukullëz,
guacke tokësore, në ty dheu këndon!

Këndojnë në ty lumenjtë, shpirti im i ndjek,
ashtu si ti don, aty ku ty të pëlqen.
Diftomë rrugën mbi harkun tënd të shpresës
të gjuaj dalldisjen time të paqenë.

Po shoh rreth meje brezin tënd të mjegullt
heshtja jote shtyn orët e mia të përqafluara,
dhe, është në ty, në krahët e tu prej guri transparent,
që mbërthejnë puthjet e mia e ankthi im i butë
struket.

Ah, zëri yt misterioz, që dashuria e ngjyros dhe e
përthyen,
në perëndimin që përsëri bie e vdes!
Kështu në orët e vona kam parë nëpër fusha
të përkulen kallëzat në gojën e erës.

IV

Mëngjesi është enjtur me stuhi
në zemër të verës!

Si shami e bardhë e lamtumirës udhëton
mjegulla.
Era e tund me duart e saj të çuditshme!

Zemër e madhe e erës,
që regetin në heshtjen tonë të dashuruar!

E, këndon mes pemësh melodinë hyjnore,
si një gjuhë me luftra plot këngë.

Erë që grabit rrëmbimthi gjethet e thata
e përkul bishtat regëtues të zogjve!

Erë që i përllan në valë pa shkumë
e lëndë pa peshë, zjarr të pjerrët edhe...

Thyhet e zhduket volumi i tij i puthjeve
mbi portën e erës së verës mundur.

V

Që ti të mund të dëgjosh
fjalët e mia
bëhen të imëta, nganjëherë,
si gjurmë pulëbardhash në plazh.

Gjerdan, zilke e dalldisur
për duart e tua si rrushi të ëmbla!

I shoh tashmë larg fjalët e mia.
Më shumë se të mia janë të tua.
Si urthi rriten, kapur pas dhimbjes time të hershme.

Kështu, kapen pas muresh të lagësht.
Eshtë faji yti, i kësaj loje mizore.

Marrin arratinë prej strofkës time të errët.
Gjithçka e mbush ti, gjithçka ti e mbush.

Përpara teje e kanë populluar vetminë që ti zë,
e më shumë se ti janë mësuar me trishtimin tim.

Tani, dua që të thonë atë çka unë dua të të them
që ti t'i dëgjosh siç dua të më dëgjojnë.

Fryma e ngashërimit akoma mund t'i përfshijë.
Stuhi ëndrrash nganjëherë mund t'i vrasë.
Mund të dëgjosh të tjerë zëra në zërin tim të
dhëmbshëm.

Vajë buzësh të tjera, gjak të të vjetrave lutje.
Dashuromë, shoqe. Mos më ler. ndiqmë!
Më ndiq, shoqe, në këtë valë ngashërimi!

Por, me dashurinë tënde takohen fjalët e mia.
Të gjitha merri ti, të gjitha!

E, unë i thur të gjitha në një gjerdan pafund
për duart e tua të bardha, si rrushi të ëmbla!

VI

E mbaj mend si ishe vjeshtën që shkoi.
Ishe me beretë gri e zemrën e qetë.
Në sytë e tu luftonin vezullimet e muzgut.
E gjethet binin në ujin e shpirtit tënd.

Kapur pas krahëve të mi si një kacavjerës,
gjethet mblidhnin zërin tënd të lehtë të qetë.
Flakadan mahnitjeje, në të cilën etja ime digjej.
I ëmbli zymbyl i kaltër përkulur mbi shpirtin tim.

Ndjej që të bredhë shikimi yt e vjeshta është larg:
Bask gri, cicërimë zogu e zemër familjarë
ku shtegtojnë dëshirat e mia të fshehta
e puthjet e mia bien gëzueshëm si krahë.

Pablo Neruda

Qiell nga anija. Fushë nga kodrat.
Eshtë prej drite kujtimi yt, prej pellgu të qetë!
Përtej syve të tu digjeshin perëndimet.
Gjethe të thara vjeshte endeshin në shpirtin tënd.

VII

Përkulem mbrëmjeve, hedh rrjetat e mia të trishta
në sytë e tu oqeanik.

Aty shkrihet e thahet në pirgun më të lartë
vetmia ime që rropatet si një anijembytje.

Lëshoj sinjale të kuq përtej syve të tu mungëstarë
që dallgëzohen si deti në parmakun e një fari.

Përgjon vetëm terrin, femër e ftohtë dhe imja,
prej shikimit tënd shfaqet bregu i frikës.

Përkulem mbrëmjeve, derdh rrjetat e mia të trishta
në atë det që tallazon sytë e tu oqeanik.

Zogjtë e natës çukin yjet e parë
që dritësojnë si shpirti im kur të dashuroj.

Nata rend mbi pelen e saj sedërmadhe
duke shpupurisur kallëzat e kaltra në fushë.

VIII

E bardha bletë, dalldisur prej mjaltit,
zukat në shpirtin tim
e përdridhesh në lakoret e lehta të tymit.

I dëshpëruar jam, fjalë pa jehonë,
ai që gjithçka ka humbur, që kishte gjithçka
Bregëzimi im i mbramë, në ty kuit ankthi im i fundit.
Në tokën time bjerrë je trëndafili im i ri.

Ah e pafjala!

Mbyll sytë e tu të thellë. Aty flatron nata.
Ah lakuriqet trupi yt prej shtati të druajtur.

Ke sy të thellë ku nata krahët rreh.
Krahë të freskëta lulesh e prehër trëndafili.

Gjinjtë e tu si guacka të bardha.
Në barkun tënd ka fjetur një hije fluture.

Ah e pafjala!
Ja shkretia e vendit ku ti s'je.
Bie shi. Era e detit josh zymbylë endacake.

Uji bredh zbathur nëpër rrugët e lagura.
Nga ajo pemë rënkojnë si të sëmura gjethet.

E bardha bletë, mungestarë, akoma zukat në
shpirtin tim.
Rijeton kohën, e zhdërvjellët dhe e heshtur.
Ah e pafjala!

IX

I dehur terpentinë puthjesh të zgjatura,
ngas anijen e trëndafilave verore,
që drejt vdekjes së ditës hollake kthehet,
kaluar mbi tërbimin e marrë detar.

I zbehtë, i bregëzuar në ujin tim të dëshiruar
kryqëzoj në aromën e athët të klimës së pamatë,
akoma veshur në gri e tinguj të kripur,
e në kreshta të trishta shkume bredharake.

Shkoj, i fortë me pasione, mbi shalën e valës time
të vetme,
henor, diellor, i zjarhtë, i ftohtë, i beftë,
i përgjumur në brigjet
e ishujve të bardhë e të ëmbël si ije të njoma.

Fërgëllon në natën e vestë petku im i puthjeve
ngarkuar marrëzisht me impulse elektrike,
ndarë heroikisht nga ëndrrat
e trëndafilat dehës që me mua provokohen.

Kundërryme, në mes valëve në sipërfaqe,
trupi yt paralel mes krahëve të mi ndalet
si një peshk bashkangjitur përgjithmonë shpirtit tim,
i shpejtë i ngadaltë me energji subkaltëroshe.

X

E kemi humbur edhe këtë muzg.
Asnjëri s'na pa sonte dorë për dore,
ndërsa nata e kaltër pushtonte botën.

Pashë nga dritarja
festën e perëndimit mbi malet e largët.

Nganjëherë, si një monedhë
një copë diell ndër duar më binte.

Unë të mendoja me zemër sfilitur
prej atij trishtimi që ti mirë e njeh.

Ku ishe atëherë?
Në mes çfarë njerëzish?
Duke thënë çfarë fjalësh?
Përse dashuria më fajëson
kur unë trishtohem e ti je larg?

Ra libri që gjithmonë lexoja në muzg
e si qen i rrahur manteli pas këmbëve mblidhet
kruspull.

Gjithmonë, gjithmonë mbrëmjeve largohesh
ikën atje ku muzgu nxiton duke fshirë imazhe.

XI

Pothuajse jashtë qiellit mes dymalesh dalet
drapri i hënës.
Nata vagabonde, bredharake, ajo që sytë i zgavron.
E në pellgun me ujë ca yje të përtypura!

Krijon një kryq trishtimi në qerpikët e tu, ikën.
Farkë metalesh të kaltra, netë lufrash të heshtura,
zemra ime endet si timon i çmendur.
Fëmijëz i ardhur nga shumë larg, nga shumë larg
këtu përcjellur,
verbon nganjëherë shikimi yt si qielli.
Ankime, shtrëngata, shakullima të marra,
kryqëzohen në zemrën time pa u ndalur.
Era e varreve, për lan, rrënon, davarit
rrënjën tënde të përgjumur.

Çrrënjosen pemët e mëdha përtej buzëve të saj.
Edhe ti, fëmijëz i qartë, pyetje prej tymi.
Ishte ajo që krijonte erën me gjethet
verbonjëse.
Përtej maleve nokturne, zambak i bardhë
që ndez,
oh, asgjë, s'mund të të them! ishte bërë prej të gjitha
gjërave.
Ngashërimi që më ka çarë gjoksin copë,
është çasti të ndek një rrugë tjetër, ku ajo nuk buzëqesh.

Fortuna që ka varrosur këmbanat, enzime e errët
dallge
përse ta prek tani, ta lig përse?

Ah të ndjek ecjen që braktis gjithçka,
atje ku ngashërimi nuk të pret, as vdekja, as dimri
me sytë e saj të hapur mes vesës.

XII

Për zemrën time gjoksi yt mjafton,
për lirinë tënde mjaft janë krahët e mij.
Nga buzët e mia do të arrijë deri në qiell
ajo çka e përgjumur në zemrën time rron.

Eshtë në ty iluzioni i çdo ditë.
E vjen si vesë nëpër kurorë.
Çan horizontin me mungesën tënde.
Përjestësisht në ikje si një valë.

Kam thënë se këndojë nëpër erë
si pishat e pemët mjeshtre anijesh.
Si ata je e lartë e fjalëpakë
E papritur trishtohen si një dyndje.

Mikëpritëse si një rrugë e vjetër.
Të popullojnë jehona e zëra nostalgjike.
Unë jam zgjuar e herë herë shtegtojnë e ikin
zogjtë që flinin në shpirtin tënd.

XIII

Prej kohësh që shënoj me kryqe zjarri
atlasin e bardhë të trupit tënd.

Goja, ishte si një merimangë, që kalonte
duke u fshehur.

Ne ty, brenda teje, e druajtur, e etur.

Histori për t'u treguar buzëmbërmejeve,
që ti të mos jesh e trishtuar, kukullëz e trishtë dhe
e ëmbël.

Një mjellmë, një pemë, diçka që është larg dhe
e gëzuar.

Stina e rrushit, stina e pjekur e plot me fruta.

Unë, që në një port jetova e prej aty të dashurova.
Vetmia e trembur prej ëndrrash dhe heshtjes.

Ndryrë mes detit dhe trishtimit.
I heshtur, delirant, mes dy gondolierëve të
palëvizshëm.

Mes buzëve dhe zërit diçka po vdes.
Diçka që ka krahë zogu, krijuar prej angështisë dhe
harresës.
Ashtu si rrjetat që s'mbajnë ujë.
Kukullëza ime, mbesin vetëm pika të dridhshme.
E prap, diçka këndon mes këtyre fjalëve fluturake.

Diçka këndon, diçka ngjitet sipër në gojën time
lakmitare.
Oh, të mund të këndoja me të gjitha fjalët e gëzimit.
Të këndoja, të digjesha, të ikja si një këmbanore
në duart e një të krisuri.
Oh, mallëngjimi im i trishtuar, në çfarë hesht
kaq papritur?
Kur arrij kulmin më të artë e më të guximshëm
zemra ime mbyllet si një lule nate.

XIV

Luan gjithë ditëve me diellin e universit.
Vizitore e hajtheme, ti sosësh nëpër lule e në ujë.
Je me shumë se kjo kokëz e bardhë që shtrëngo
si një muzg ndër duar çdo ditë.

Asnjërës nuk i ngjan më, që kur unë të dua.
Lëre veten të shtrihesh mes kurorave të verdha.
Kush e shkruan emrin tënd me shkronja resh në yjet e
jugut?
Ah, kujtohu si ishte atëherë kur nuk ekzistojë akoma.

Papritur era ulërin e godet
dritaren time të mbyllur.
Qielli një rrjetë brusur është me peshq të panjohur.
Këtu parkohen të gjitha erërat, të gjithë.
E shiu zhvishet.

Kalojnë zogjtë në ikje.

Era. Era.

Unë mund t'i kundërvihem vetëm forcës së njerëzve.
Furtuna mbështjell në vorbulla gjethet e errëta
e lëshon të gjitha barkat e bregëzuara
në qiellin mbrëma.

Ti je këtu. Ah ti nuk ikën.

Ti do më përgjigjesh deri në britmën e fundit.

Kruspullohu pranë meje sikur të kesh frikë.

E prap, nganjëherë, një hije e çuditshme të përshkon
sytë.

E tani, edhe tani, vogëlushe, sillmë degë dorëzonje,
edhe siset e tua të parfumuara.

Ndërsa era rend e trishtuar duke vrrarë flutura
unë të dua e lumturia ime kafshon gojën tënde
të kumbullt.

Sa do të kushtojë të jetosh me mua,
në shpirtin tim vetmitar e të egër, në emrin tim
që të gjithë e largojnë.
Shumë herë kemi parë shkëlqimin e yllit
duke u puthur në sy,
përkulur me trupin tonë muzgjet si freskore rrotulluese.
Fjalët e mia kanë shijuar në ty si ledhe
E dua prej kohësh trupin tënd prej sedefi
të diellitë.
Të besoj se je edhe zonjë e gjithësisë.
Do të të sjell nga mali lule të gëzuara, copibues,
lajthi të murrme e shporta të gjelbra puthjesh.

Me ty dua të bëj
atë që me qershitë bën pranvera.

XV

Më pëlqen kur hesht, sepse ngjan mungestare.
Më dëgjon prej së largu, e zëri im
nuk të prek.
Sytë e tu ikën prej teje
e një puthje gojën ta ka qepur.

Mbasi çdo gjë është plot me shpirtin tim
ti shfaqesh nga gjërat, me timin shpirt.
Flutur ëndrre, i ngjan asaj që nuk shihet
e fjalës trishtim ti i ngjan.

Më pëlqen kur hesht se dukesh e largët.
Ngjan sikur ankoresh, flutur që fërgëllon.
Më dëgjon prej së largu, zëri im nuk të kap:
Më ler që unë të hesht me heshtjen tënde.

Më ler që edhe të flas me heshtjen tënde
të qartë si një llampë, e thjeshtë si një unazë.
Je si nata, e heshtur dhe e yjësuar.
Heshtja jote është prej ylli, kaq e largët, kaq e thjeshtë.

Më pëlqen kur hesht, sepse ngjan e munguar.
E largët dhe e dhimbshme sikur të ishe e vdekur.
Pastaj mjafton një fjalë, një buzëqeshje.
Dhe jam i lumtur, me një lumturi që s'është reale.

XVI

Në qiellin tim buzëmbremjeve je si një re
e ngjyra jote, forma jote janë ashtu si dëshiroj.
Je imja, imja, grua e t'ëmbëlës gojë
e në jetën tënde jetojnë ëndrrat e mia pa mbarim.
Llampa e shpirtit tim të përskuq këmbët,
vera ime e athët është më ëmbël se buzët e tua:
o korrëse e këngës time mbrëmësore,
sa të ndjej në ëndrrat e mia vetmitare!

Je imja, imja, endem, duke britur nëpër flladin
e mbrëmjes, dhe era mbështjell zërin tim jetim.
Gjahtarë e thellësisë së syve të mi, preja jote,
pushon së rrjedhuri si uji shikimi yt nokturn.

Në rrjetën time të muzikës je robinë,
e dashura ime,
e rrjetat e mia të muzikës janë të mëdha si qielli.
Shpirti im lind në bregun e syve të tu të errët.
Në sytë e tu të errët fillon vendi i ëndrrave.

XVII

Duke menduar, duke pleksur hije në vetminë e të ellë.

Edhe ti je larg, oh, më larg se të gjithë.

Duke menduar, duke çliruar zogj, duke zhdukur

imazhe,

duke varrosur drita.

Këmbanore mjegullash, kaq të largëta, atje në lartësi!

Duke mbytur rënkime, duke themnuar shpresa

të errëta,

mullis i heshtur,

Nata bie si kafshatë në këmbët e tua, larg

nga qyteti.

Prania jote më është e huaj, kureshtare si një objekt.

Mendoj, ec gjatë, jeta ime para teje.

Jeta ime para të gjithëve, jeta ime e ashpër.
Britma përballë detit, mes guriçkave,
që vrapon e lirë, e marrë nëpër avullin e detit.
Tërbimi i trishtë, britma, vetmia e detit.
Blironjëse, e ashpër, nderë drejt qiellit.

Ti, grua, çfarë ishe aty, ç'përthyerje, ç'purtekë
të asaj freskoreje të pamatë? ishe larg si tani.

Zjarr në pyll! Përvëlon në kryqe kaltëroshe.
Përvëlon, zhurit, përflak, përshkëndit në pemë drite.
Lëshohet, brambullit. Zjarr. Zjarr.
E shpirti im i plagosur vallëzon prej bujashkave të
zjarrta.
Kush thërret? Ç'qetësi e populluar jehonash?
Çast i mallit, çast i gëzimit, çast i vetmisë,
çast imi mes të gjithave!
Guackë në të cilën era kalon duke kënduar.

Kaq pasion vaji mbërthyer pas trupit tim.

Tronditje e të gjitha rrënjëve,

Sulm i të gjitha dallgëve!

Endej, i gëzuar, i trishtuar, i pambarim, shpirti im.

Duke menduar, duke varrosur dritën në vetminë
e thellë.

Kush je ti, kush je?

XVIII

Këtu unë të dua.

Mes pishave të errëta përdridhet era.

Shkëlqen fosforeshente hëna në ujëra endacake.

Kalojnë ditët e njëjta, duke ndjekur njëra-tjetrën.

Davaritet mjegulla në figura vallëzuese.

Një pulëbardhë argjendi shkëputet nga perëndimi.

Nganjëherë një velë. Yje të lartë, të lartë.

O kryqi i zi i një anije.

Vetëm.

Nganjëherë ngrihem në agim, shpirti më është
i njomë

Gjëmon, përsëri gjëmon deti i largët.

Ky është një port.

Këtu unë të dashuroj.

Këtu unë të dashuroj e më kot horizonti të fsheh.

Jam duke të t' dashuruar edhe në mes të këtyre gjërave të ftohta.

Nganjëherë shkojnë puthjet e mia tek ato anije të rënda,

që vrapojnë nëpër det atje ku nuk do të shkojnë.

Ndjehem tashmë i harruar si këto spiranca të vjetra.

Janë më të trishta skelat kur bie mbrëmja.

E jeta ime kotësisht e uritur rraskapitet.

Dashuroj atë që s'kam. Ti je kaq larg.

Mërzitja ime lufton me mugëtirat përtacake.

Pastaj vjen nata e fillon të më këndojë.

Hëna vizaton vëmesën e saj të ëndrrave.

Më vështrojnë me sytë e tu yjet më të mëdha.

E, meqë unë të dua, pishat nëpër erë

këndojnë emrin tënd me gjethe metalike.

XIX

Fëmijëz brunë dhe e zhdërvjellët, dielli që pjek fruta,
ai që mbars grurin, ai që përkul leshterikët,
ka krijuar trupin tënd të gëzuar, sytë e tu të shndritshëm
e gojën tënde që ka buzëqeshjen e ujit.

Një diell i zi e i shqetësuar gatërrohet në torkën
e floknajës tënde të zezë, kur hap krahët.
Ti luan me diellin si një rrëkezë
e ai të lë nëpër sy dy berraka të vegjël, të errët.

Fëmijëz brune dhe e zhdërvjellët, asgjë s'më afron
tek ty.

Gjithçka prej teje më argon, si një mesditë.
Je rinia e dalldisur e bletëve,
dehja e valëve, forca e kallëzës.

E, megjithatë zemra ime e thellë të kërkon,
e dashuroj trupin tënd të gëzuar, zërin tënd
të shpenguar
e të mprehtë.

Flutur brune e ëmbël dhe e përjetshme
si fusha e grurit e dielli, lulëkuqja e uji.

XX

Sonte mund të shkruaj vargjet më të trishta.

Të shkruaj për shembull: "Nata është e yjëzuar,
të dridhshëm, të kaltër, yjet atje lart".

Era e natës bredh nëpër qiell e këndon.

Sonte mund të shkruaj vargjet më të trishta.
Unë e kam dashur e nganjëherë edhe ajo më donte.

Në netët si kjo e kam mbajtur ndër krahë
E kam puthur aq herë në qiellin e pasosur.

Ajo më ka dashur e nganjëherë edhe unë e doja.
Si të mos duash sytë e saj të mëdhenj e depërtues?

Sonte mund të shkruaj vargjet më të trishta.
Të mendoj që s'e kam më. Të ndjej që e ka humbur.

Të ndjej natën e thellë, akoma më të thellë pa të.
E vargu zbret në shpirt si vesa në livadh.

Ç'rëndësi ka nëse dashuria ime s'diti ta mbajë?
Nata është e yjësuar e ajo s'është me mua.

Kjo është e gjitha. Dikush larg këndon. Larg.
Shpirti im nuk pranon ta ketë humbur atë!

Si për ta afruar, shikimi im e kërkon.
E kërkon zemra ime, e ajo s'është më.

E njëjta natë që çngjyros të njëjtat pemë.
Ne, ata të hershmit, më të tillë nuk jemi.

Unë s'e dua më, është e vërtetë, por sa e kam dashur.
Zëri im kërkonte erën për të mbërritur tek veshët e saj.

E dikujt tjetri. Do të jetë e dikujt tjetri. Si më parë
e puthjeve të mia.

Zëri i saj. Trupi i saj i qartë. Sytë e saj të thellë.

Tashmë s'e dua më, është e vërtetë, por ndoshta e dua
akoma.

Eshtë kaq e shkurtër dashuria, harrimi kaq i gjatë
është.

Meqë në netët si kjo ndër krahë e kam pasur,
shpirti im nuk pranon ta ketë humbur atë!

Edhe pse kjo është dhimbja e fundit që ajo
më shkakton,

Këto të fundit vargje që unë i shkruaj!

Kënga e dëshpëruar

Shfaqet kujtimi yt në natën në të cilën gjendem.
Lumi i bashkon detit ofshamën e tij kryeneçe
I braktisur si skelat në agim.
Është çasti të nisem, oh i braktisur!

Shijojnë në zemrën time kurorat e ftohta
Oh, gjirize rrënojash, strofka të egra anijembytjesh!
Ne ty u grumbulluan luftrat e fluturimet.
Prej teje rrahen flatrat zogjtë e këngës.
Gjithçka ke kapërdirë, si argimi
Si deti, si koha. Gjithçka ne ty që përmbytje!
Ishte çasti i lumtur i vrullit dhe i puthjes
Çasti i mahnitjes që dritësohen si një far.
Ankth timonieri, tërbim palombari i verbër,

Dehje e mjegullt dashurie, gjithçka ne ty qe përmbysje!
Në fëmijërinë e turbullt shpirti im luftarak
e i plagosur
Eksplorator humbës, gjithçka ne ty qe anije mbytje!

I vallohesh dhimbjes, i jepesh dëshirës
të rrëzoi trishtimi, gjithçka ne ty qe përmbytje!
Stepe rrëmoren e hijes.
Shkove përtej dëshirës e aktit.
Oh mish, mish im, grua që e desha dhe e humba,
ty, në këtë orë të lagësht të thërras e të këndoj.

Si një gotë të mikprita dhembshuri e pasosur,
e harresë e pafund të copëzoj si një gotë.
Ishte e zeza, e zeza vetmi e ishullit
e aty, grua dashurore, më pritën krahët e tu.
Ndjeja etje e uri, e ti qe fruti.
Ndjeja dhimbje e rrënkime, e ti ishe mrekullia.

Oh, grua, nuk di si munde të më mbash
në truallin e shpirtit tënd, në kryqin
e krahëve të tu.

Më e tmerrshmja dhe e shkurtëra qe dëshira ime
për ty,
më e shqetësuar dhe e dalldisura, me makute
dhe e nderë.

Varrezë puthjesh, akoma përflaken varret e tua,
përvëlojnë akoma luzmat e çukura nga zogjtë.
Oh, gojë e kafshuar, gjymtyrë të puthura,
Oh, dhëmbë të dëshiruar, oh trupa të pleksur,
Oh, përqafim i çmendur shpresë e forcë,
në të cilën u bashkuan e u dëshpëruam.

E dhembshuria e ëmbël, si uji e mielli
E fjala sapo filluar në buzë.
Ky qe fati im e me të shtegëtoi dëshira ime
me të u rrëzua dëshira ime, gjithçka në të qe anije
mbytje.

Oh, gjirize rrënojash, ne ty gjithçka u shemb.
Cila dhimbje nuk u shpreh, cilat dallgë nuk
të fundosën?!

Nga rënia në rënie, akoma u përflake e këndove.
Në këmbë si një marinar në bashin e anijes.

Akoma lulëzove në këngë, akoma vërshove në valë,
Oh, gjirize rrënojash, pus i gjerë e i hidhur.
I zbehti palombar i verbër, fatziu hobetar
eksplorator humbës, gjithçka ne ty qe anije mbytje!
Eshtë çasti të nisem, çasti i ftohët e i rëndë
që nata e nguros në ecjen e orëve.
Rripi i ngushtë i detit vallon bregun
Lartësohen të ftohtë yjet, shtegtojnë zogjtë e zi...

I braktisur si skelat në agim
Vetëm hija fërgëlluese më përdridhet
ndër duar.
Ah, më tej se çdo gjë. Ah, shumë më larg
Eshtë ora të nisem. Oh i braktisur!

821.134.2(83)-1 NER

7638-20

821.13
N